

משנה לשנה

לוח השנה מהווה את המסגרת שעל פיה אנו חיים. בלוחות השנה של עמים שונים ניתן לזהות בקלות טקסים הבאים לציין את השינויים בחיי האדם לפי עונת השנה. כמו כן, בלוח השנה נכללים ציוני דרך של עם כקבוצה לאומית, דתית וחברתית. לוח השנה הוא עדות לאירועים ולערכים שציבור מסוים מבקש לשמר. כל דור עומד לפני הצורך לבחון את לוח השנה על פי מה שרלוונטי לגביו ולהחליט מה הוא רוצה להוסיף (ואולי אף להשמיט) למען הדורות הבאים אחריו.

כפי שכותב פרופ' שביד במאמרו "יחד או כל אחד לחוד":
". . . על כולנו . . . לפתח יחד, על בסיס המורשת החיובית שכל זרם וכל ציבור מביא עמו אל 'רשות הרבים' המשותפת, יצירה המשכית ומחדשת שתהיה שוב משותפת לכולנו".

בהפעלה שלפנינו יתנסו המשתתפים בתהליך של בירור עמדותיהם כלפי לוח השנה ובחירת האירועים הנראים להם משמעותיים באופן אישי וציבורי, וברצונם לקבוע אותם כציוני דרך.

מטרות

- לעמוד על חשיבותו של לוח השנה כמשקף תרבות ומורשת.
- להבחין בין לוח שנה שהוא "רשות הרבים" לבין לוח השנה השייך לקבוצה מסוימת.

עזרים

- דפי לוחות שנה על פי החודשים העבריים - עותקים כמספר הקבוצות (לא חובה)
- דף תאריכים ומועדים לבחירה (נספח).
- כרטיס משימות.
- לוח שנה מרכזי (גדול) לתלייה על גבי קיר.
- מדבקות.

מהלך הפעילות

שלב א' - המנחה יקיים דיון קצר על אודות משמעותו ומהותו של לוח השנה למשל: שימור זיכרון קולקטיבי, מחזוריות, זיקה לטבע, הנחלת רעיונות וערכים וכד'. אירועים אלה הופכים בשלב מסוים ללוח השנה הקבוע, המקובל והנפוץ, ויש אומרים, אפילו מקודש. המנחה ירשום את הדברים המרכזיים על גבי גיליון בריסטול. אפשר יהיה לחזור אליהם הן בדיון בסוף ההפעלה.

שלב ב' - המשתתפים יתחלקו לקבוצות בנות 4-6 חברים. כל קבוצה תקבל לוח שנה, מדבקות ושקית ובה דף תאריכים ומועדים לבחירה ואת כרטיס המשימה המצורף בנספח. נציג מכל קבוצה ידביק על גבי לוח השנה המרכזי, התלוי על הקיר, מדבקות לציון האירועים שנבחרו על ידי קבוצתו.

שלב ג' - כל קבוצה תציג את האירועים שבחרה ותסביר בקצרה את הסיבות לבחירתם.

שאלות לדיון

- אילו מועדים נבחרו על ידי כל הקבוצות?
- מה משמעות הבחירה המשותפת בהם?
- מהם ההבדלים בין האירועים שנבחרו על ידי שלוש הקבוצות?
- ממה נובעים ההבדלים?
- אילו מועדים לא נבחרו על ידי אף קבוצה? מדוע?
- האם הכרתם את כל המועדים וציוני הזמן שצוינו בדף תאריכים ומועדים?
- אילו ערכים משותפים מייצגים החגים שבחרתם?
- 8. מה הניע אתכם להסכים על אירועים מסוימים ומדוע לא הסכמתם על אירועים אחרים?
- 9. מהי המשמעות של הרעיונות שעלו בדיון לגבי עיצוב רשות הרבים במדינת ישראל? (ניתן או לא ניתן להגיע להסכמות, חשוב או לא חשוב לקיים דיון, להגיע להסכמות...).

כרטיס משימה קבוצתי

- עליכם להחליט אילו מבין האירועים המופיעים בדף תאריכים ומועדים לבחירה אתם בוחרים לציין בלוח השנה של קבוצתכם.
- במהלך הבחירה עליכם להסביר מהם הקריטריונים לבחירתכם.
- אם תבחרו לציין אירוע שאינו מופיע בלוח השנה הקיים, עליכם לבחור עבורו יום מתאים ולהסביר מדוע נבחר דווקא התאריך הזה.

כרטיס משימה קבוצתי

- עליכם להחליט אילו מבין האירועים המופיעים בדף תאריכים ומועדים לבחירה אתם בוחרים לציין בלוח השנה של קבוצתכם.
- במהלך הבחירה עליכם להסביר מהם הקריטריונים לבחירתכם.
- אם תבחרו לציין אירוע שאינו מופיע בלוח השנה הקיים, עליכם לבחור עבורו יום מתאים ולהסביר מדוע נבחר דווקא התאריך הזה.

כרטיס משימה קבוצתי

- עליכם להחליט אילו מבין האירועים המופיעים בדף תאריכים ומועדים לבחירה אתם בוחרים לציין בלוח השנה של קבוצתכם.
- במהלך הבחירה עליכם להסביר מהם הקריטריונים לבחירתכם.
- אם תבחרו לציין אירוע שאינו מופיע בלוח השנה הקיים, עליכם לבחור עבורו יום מתאים ולהסביר מדוע נבחר דווקא התאריך הזה.

כרטיס משימה קבוצתי

- עליכם להחליט אילו מבין האירועים המופיעים בדף תאריכים ומועדים לבחירה אתם בוחרים לציין בלוח השנה של קבוצתכם.
- במהלך הבחירה עליכם להסביר מהם הקריטריונים לבחירתכם.
- אם תבחרו לציין אירוע שאינו מופיע בלוח השנה הקיים, עליכם לבחור עבורו יום מתאים ולהסביר מדוע נבחר דווקא התאריך הזה.

דף תאריכים ומועדים לבחירה

יום עדות ישראל
א'-ב' בתשרי - ראש השנה
ג' בתשרי - צום גדליה (רצח גדליה במצפה)
י' בתשרי - יום כיפור
י"ד - כ"ב בתשרי - סוכות, שמחת תורה
י"ב בחשוון - יום הזכרון לרצח רבין
כ"ה בכסלו - ב' בטבת - חנוכה
צום עשרה בטבת - יום הקדיש לחיילים שלא נודע מקום קבורתם
ט"ו בשבט - ראש השנה לאילנות
י"ג באדר - תענית אסתר
י"א באדר - יום תל חי
י"ד-ט"ו באדר - פורים
ט"ו-כ"ב בניסן - פסח
כ"ז בניסן - יום הזיכרון לשואה לגבורה
ד' באייר - יום הזיכרון לחללי מלחמת ישראל
ה' באייר - יום העצמאות
י"ח באייר - ל"ג בעומר
כ"ח באייר - יום שחרור ירושלים
ו'-ז' בסיוון - שבועות
י"ז בתמוז - צום - הבקעת חומת ירושלים
ט' באב - צום - חורבן בית ראשון ובית שני
ראש השנה האזרחי
שבוע הספר העברי
יום התיאטרון העברי
יום המשפחה
הולדת העיר העברית הראשונה
יום הולדת הרצל, ביאליק
יום מותו של הרצל, ביאליק
יום תנועות הנוער
יום הדמוקרטיה
אחד במאי - חג הפועלים
יום העליות

אחר: _____

